

Ако се у току поступка покаже да би дело кајњиво по овом закону могло повући смртну казну, скрски суд обуставиће поступак и предмет доставити надлежном окружном суду као првостепеном.

Поступак се покреће на пријаву ма ког лица или по службеној дужности. Сви државни органи који сазнају за постојање дела дужни су поднети пријаву надлежном скрском суду.

Судови ће по делима из овог закона поступати хитно.

Члан 14

Против пресуде донесене у првом степену има места жалби у року од осам дана надлежном бијешем суду.

Суд може одлучити да се пресуда по правоснажности објави у изводу у дневној штампи на трошак осуђеног.

Правоснажне пресуде по делима из овог закона судови ће доставити министарству правосуђа Народне републике.

Члан 15

У случајевима када је у питању дело за које би се могла изреди смртна казна суд ће обавезно назадити истражки притвор скрвиљскога, а у осталим случајевима притвор ће се наредити ако постоји опасност бекства или ометања истраге утицањем на сведоке или опасност понављања дела или ако је дело у поврату.

Члан 16

Ради сузбијања недопуштене трговине и недопуштене шпекулације месни народни одбори могу образовати потребан број комисија које ће се старати да се открију случајеви недопуштене трговине и недопуштене шпекулације и да се кривци по закону прогоне. Ове комисије имају три члана из редова потрошача и чланова или службеника одбора.

Комисије су овлашћене да и саме изврше узапење животних наимињица и предмета масовне потрошње по кривцима из овог закона ако не премашују вредност од 2.000 динара. У томе случају могу извршити и новчану казну до 1.000 динара и конфискацију предмета кривичног дела. Комисије могу с обзиром на злонамерност извршиоца и последице дела уступити предмет надлежном скрском суду.

Против решења комисије може се поднети жалба надлежном скрском суду у року од три дана. Жалба се предаје народном одбору чија је комисија донела решење. Суд може решење комисије поништити или изменити у сваком правцу па и на штету жалиоца. Одлука скрског суда је коначна.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу“ Федерativne Народне Републике Југославије.

У. бр. 353
11 јула 1946 године
Београд

Президијум Народне скупштине
Федерativne Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничић, с. р. др. Иван Рибар, е. р.

383.

УКАЗ

На основу члана 74 тач. б и члана 136 Устава Президијум Народне скупштине ФНРЈ проглашује Закон о потврди и изменама Закона о забрани изазивања националне, расне и верске мржње и раздора, који су на основу овлашћења из члана 136 Устава донели законодавни одбори Савезног већа и Већа народа Народне скупштине ФНРЈ, а који гласи:

ЗАКОН

О ПОТВРДИ И ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ЗАБРANI ИЗАЗИВАЊА НАЦИОНАЛНЕ, РАСНЕ И ВЕРСКЕ МРЖЊЕ И РАЗДОРА

Закон о забрани изазивања националне, расне и верске мржње и раздора од 24 маја 1945 године потврђује се са изменама наведеним у овом закону, тако да његов измењени и пречишћени текст гласи:

ЗАКОН

о забрани изазивања националне, расне и верске мржње и раздора

Члан 1
Свако ограничење права као и свако давање повластица и привилегије грађанима Федерativne Народне Републике Југославије на основу разлике у народности, раси вероисповести које иде на то да се наређује установа начела равноправности грађана и народа и братства и јединства народа Федерativne Народне Републике Југославије казниће се по овом закону.

Члан 2

Као дело против националне ~~равноправности~~ казниће се и свака агитација, пропаганда и писање, надавање, штампање и растварење списа којима се иде на то да се изазове или распали ~~национална~~ или расна мржња или раздор.

Члан 3

Дела из чл. 1 и 2 овог закона казниће се лишенjem слободе од три месеца до пет година. Уз ову казну може суд изреди и казну губитка политичких права према Закону о врстама казни.

Члан 4

Ако дела из чл. 1 и 2 овог закона изазову теже последице, или буду извршена под особито отежавајним околностима, или ако дело из чл. 2 изазове масовне нереде, казниће се лишенjem слободе са приудним радом од две до петнаест година и делимично или потпуно конфискацијом имовине и губитком политичких права, а у случају позижавања на извршење убиства, казниће се смрт.

Теже ће се казнати дело у поврату или оно које извршије јавни службеник у званичној дужности.

Члан 5

Изазивање и распирање верске мржње казниће се као и изазивање и распирање националне или расне мржње.

Дело изазивања и распирања верске мржње застоји се у нападу припадника једне вероисповести на неку другу вероисповест или у изазивању нечркјателског супротстављања припаднику једне према припадницима друге вероисповести на верској основи.

Научна критика религије уочиште и критика неоправног рада верских претставника и црквени

службеника не може се сматрати изазивањем врске мржње.

Сматраће се отежавајућом околности ако изазвање и распиривање врске мржње врше црквени представници.

Члан 6

За суђење по кривичним делима из овог закона надлежан је у првом степену срески суд, а уколико би се за дело могла изреди смртна казна, надлежан је у првом степену окружни суд.

Члан 7

Овај закон ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

У. бр. 352
11 јула 1946 године
Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничић, с. р. др. Иван Рибар, с. р.

384.

УКАЗ

На основу члана 74 тачке 6 и члана 136 Устава Президијум Народне скупштине ФНРЈ проглашије Закон о потврди и изменама и допунама Закона о решавању радних спорова, који су на основу овлашћења из члана 136 Устава донели законодавни одбори Савезног већа и Већа народа Народне скупштине ФНРЈ, а који гласи:

ЗАКОН

О ПОТВРДИ И ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РЕШАВАЊУ РАДНИХ СПОРОВА

Закон о решавању радних спорова од 5 јула 1945 године потврђује се с изменама и допунама наведеним у овом закону, тако да његов изменjen i пречишћен текст гласи:

ЗАКОН о решавању радних спорова

Члан 1

Радни спорови су они спорови који настају између радника или намештеника и послодавца из радних односа у приватним, задружним и државним предузећима и у приватним, задружним и јавним организацијама и установама.

Члан 2

Радне спорове суде радни судови.
За суђење радних спорова у првом степену надлежан је срески суд као радни суд, без обзира на вредност спора.

Члан 3

Месна надлежност првостепеног радног суда одређује се према месту где се рад обављао или има обављати, или према месту где се налази пословници предузећа, односно седиште организације или установе, или према месту закључења уговора.

Члан 4

Тужба се подноси радном суду првог степена именом или усмено у записнику,

Расправа пред судом је јавна.

Суд ће пре почетка усмене расправе по службеној дужности покушати поравнање међу странкама. Ако дође до поравнања, суд ће о томе сачинити кратак записник који остаје у судским списима. Преспис овог записника суд ће издавати само на захтев странака.

Уколико сматра да је потребно ради изналажења материјалне истине, суд може и по званичној дужности прибављати и проводити доказе.

Суд доноси одлуке по свом слободном уверењу заснованом на савеској оцени проведених доказа. Поступак пред радним судом је хитан.

Члан 5

Против првостепене пресуде странке могу изјавити жалбу надлежном окружном суду као радном суду другог степена у року од 3 дана по уручењу пресуде.

Жалба се предаје првостепеном радном суду писмено или усмено у записнику.

Другостепени суд дужан је донети одлуку по жалби у року од 5 дана од њеног пријема.

Члан 6

Срески и окружни судови као радни судови доносе одлуке у већим од три члана.

Претседник првостепеног радног суда је један од судија среског суда којег одређује претседник овог суда за једну годину. Остале два члана првостепеног радног суда су судије-поротници среског суда.

Окружни радни суд састоји се од претседника и двојице судија, које одређује претседник окружног суда за једну годину.

Члан 7

Радни суд може по предлогу или по службеној дужности током поступка доносити привремене наредбе, ако сматра да би без тога интереси странака били угрожени.

По приговорима и жалбама против привремених наредаба одлучује се пресудом о главној ствари.

Члан 8

У поступку пред радним судовима не плаћа се никаква такса.

Члан 9

Даном ступања на снагу овог закона престају важити сви прописи који су у противности с његовим одредбама.

Радне спорове, који су започети и по којима није донесена правоснажна одлука до 6 јула 1945 године, судије радни судови надлежни по овом закону, а на основу нове тужбе.

Члан 10

Овлашћује се Министар правосуђа ФНРЈ да у сагласности с Министром рада ФНРЈ издаје упутства за спровођење овог закона.

Члан 11

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

У. бр. 354
11 јула 1946 године
Београд

Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије

Секретар, Претседник,
Миле Перуничић, с. р. др. И. Рибар, с. р.